

A környezetbarát fatüzelés módja: száraz tűzifa, tüzelőberendezések, begyűjtás

Sápy László István
keramikus, kályhászmester

Magyarországi Cserépkályhások, Kandallóépítők és –gyártók
Országos Ipartestülete alelnök

Ipartestületünkről

- 2004-ben megalapított ipartestület
- több mint 100 tag
- évente két konferencia és országszerte szakmai napok, képzések szervezése
- évi három újság megjelenítése
- mesterképzés és vizsgáztatás
- eseti szakértői tevékenység

Háztartási fatüzelés

4,6 millió ingatlan van hazánkban, ezek jelentős része rendelkezik kéménnyel, melyek kisebb része jó állapotú, vannak felújítottak, valamint nagyobb hányaduk felújítandó vagy használaton kívüli.

- kb. negyede alkalmas „vegyes tüzelés”-ű berendezés fogadására

Sajnos ezt a fogalmat szakmánk törölné a köztudatból, mivel honfitársaink nagy része szerint a vegyesbe beletartoznak különböző háztartási és ipari hulladékok, mint műanyag és gumi tartalmú anyagok, ruhaneműk, festett papírok (melyek kevesebb cellulózt tartalmaznak mint helyettesítő anyagot), használt pelenkák, festett faanyagok, stb.

Tüzelőberendezések és PM10

Szilárdtüzelési tevékenység	Működés hányad %	Szálló por hányad %	A táblázatban szereplő adatok becsült értékek
<i>Kerti hulladék égetése</i>	<i>szabadtér</i>	<i>6 - 12 ?</i>	
<i>Intézményi fűtés</i>	<i>7 - 15 ?</i>	<i>5 - 10 ?</i>	
<i>Háztartási fűtés (szemétégetéssel):</i>	<i>85 - 93</i>	<i>78 - 89</i>	
Vaskályha, takaréktűzhely	15	25	
Cserépkályha	10	5	
Téglakályha	5	4	
Nyitott tűzterű kandalló	nj	1	
Fémbetétes kandalló	15	12	
Hőszigetelővel bélelt kandalló	10	6	
Vegyes tüzelésű kazán	33	35	
Pellet kazán	4	1	nj- nem jellemző
Faelgázosító kazán	1	né	né- nem értékelhető
Szénelgázosító kazán	nj	an	an- adat nélkül

A fatüzelés előnyei

- megújuló energiaforrás tartamos erdőgazdálkodás esetén,
- a fa szállítása rövid szakaszon történik, regionális szinten megoldható,
- szén-dioxid semleges
- más szolgáltatótól, energiahálózattól független
- gazdaságos
- cserépkályha esetén egyedülálló a sugárzó hőleadó képessége

A fatüzelés elkerülhetetlen kellékei

- tűzifa
- fűtőberendezés
- kémény (ma már csak rendszerkémények telepíthetőek)
- égéslevegő biztosítása: falba vagy ablakkeretbe szerelhető szelepeken külön csatornán keresztül

égéskör

Fűtőberendezések

- vaskályha, vegyes tüzelésű kazán, kandalló (többszöri rárakást igényel, konvekciós hőleadás, kandalló esetén az esztétikum)
- cserépkályha (egyszeri megrakás, nyújtott és sugárzó hőleadás, esztétikum)
- pellet kályhák (optimalizált energiatakarékos, környezetbarát de nem szolgáltató független berendezés)
- faelgázosító kazán (szintén magas hatásfok, tüzelőanyag érzékeny és ehhez is áramellátás szükséges).

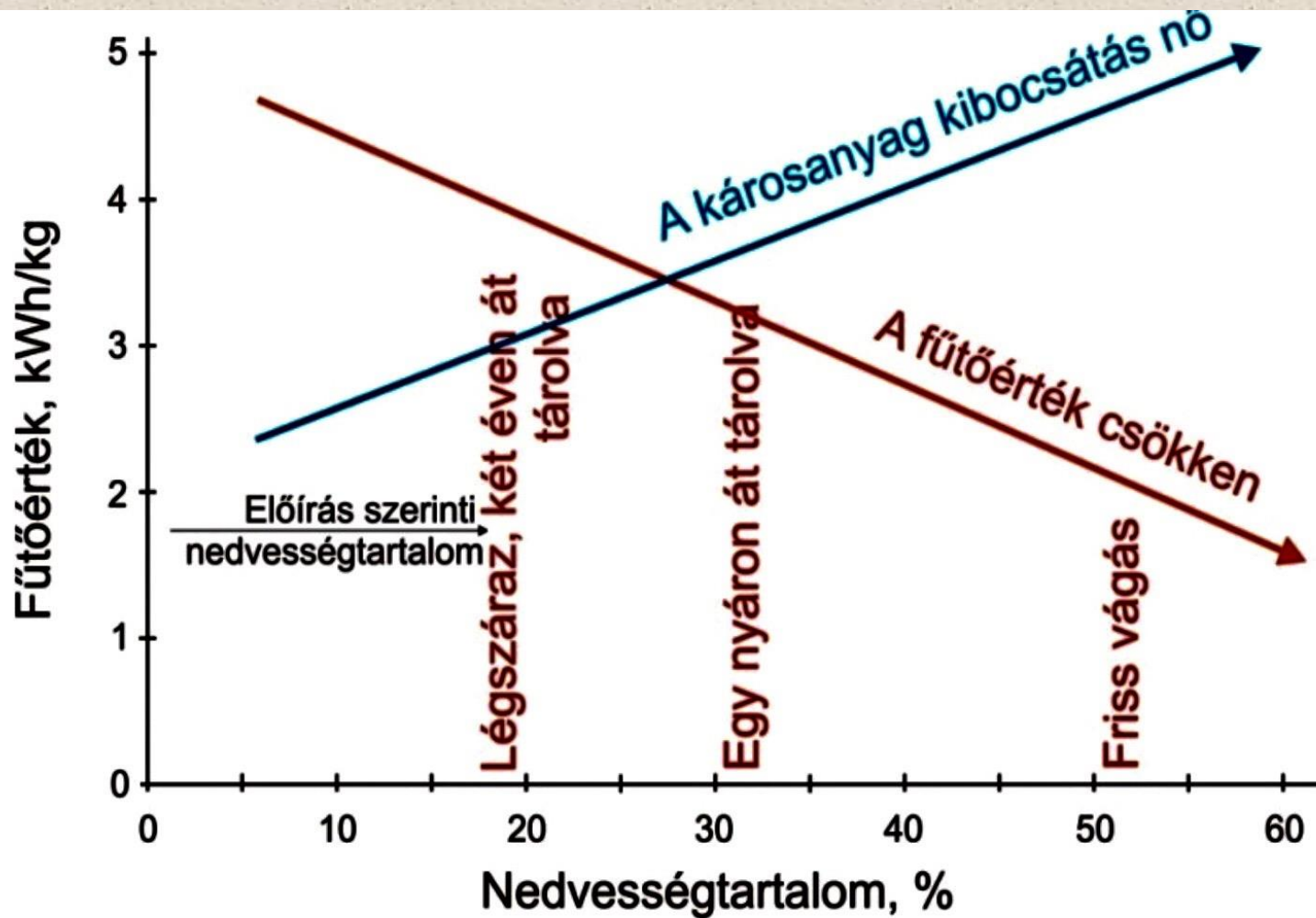
Tűzifa

20%-os vagy magasabb nedvességtartalom esetén hosszabb és károsabb égési idő. A berendezésre nézve rövidebb élelciklus, sűrűbb karbantartási igény, valamint környezetszennyező és nagyon gazdaságtalan.

	40% fölötti víztart.	20% víztart.
CO	430.000 mg	215.000 mg
C (korom)	26.500 mg	12.500 mg
Fűtőérték	1,8 kWh/kg	4,2 kWh/kg

Két nyarat általunk szárított tűzifa 18% nedvességtartalom alá csökken. Használat előtt egy év kihagyással számoljunk.

Levegő

A korábban épült házak meggondolatlan szigetelése, műanyagba csomagolása miatt légszomjas közegben éljük a mindennapjainkat.

- személyenkénti levegő szükséglet 25 m³ / h
- tüzelőberendezések fogyasztása 35-150 m³/h, 1 kg fa elégetéséhez 12 m³ levegő szükséges
- elszívók több száz m³ /h vonnak el.

Elkerülhetetlen a levegő pótlása!

Tüzelés

A tüzelés két fő kelléke és azok minél tökéletesebb keveréke tudatában leszögezhetjük, hogy a különböző szenek, lignitek elégetése a háztartási fűtőberendezésekben nem javasolt. Hatásfok és környezetszennyezési problémák merülnek fel.

A két fő alkotóelem természetesen: a tüzelőanyag és az égéslevegő.

A tűzifa energiatartalmának 80 %-át a fa 300°C alatti elbomlásakor keletkező fagázok égetése biztosítja, a többit a faszén elégetése.

Tehát a fatüzelés esetén jórészt gáztüzelésről kell beszélnünk.

A fagáz és a levegő tökéletesen keverhető.

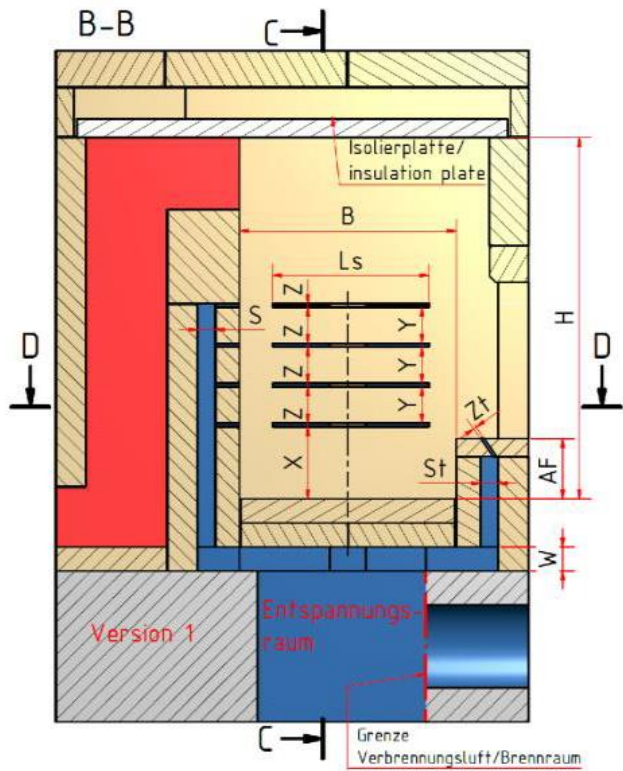
Hogyan

Hazánkban és Európa nyugati országaiban elterjedt kályhaépítési mód (az Osztrák Kályhás Szövetség által kifejlesztett „ Umwelt Plus” tüztér) kicsit eltérve a hagyományostól, a tüztér kialakításával biztosítja legoptimálisabban az égéslevegő bejutását. Tervezetten, méretezve építhető különböző kályhákba.

Három változtatás a magasabb tüztérhőmérséklet, ezáltal a tökéletesebb égés és alacsonyabb emisszióértékek eléréséhez:

- az égéslevegő osztott, irányított, előmelegített bevitele,
- a tüztérajtó dupla üvegezésű, ezáltal kevesebb a hőveszteség,
- a tüztér takarása hőszigetelő lappal történik.

Így akár 150°C-al magasabb, 900°C fölötti tüztérhőmérséklet érhető el egy hagyományosan épített kályhához képest. Nincs rostély, hamuajtó mely hűtené a tűzteret!!

A tüztér felső harmadában az el nem égett szénhidrogének újra lobbannak és ezáltal tökéletesebb az égés, minimálisra csökken a füst és a koromképződés, vagyis a környezetszennyezés és a kályha járatainak lerakódása.

Ezek után a járatrendszer kiépítése azonos módon történik.

Természetesen minden kályhát kályhás szakember és a MACSOI méretező programja által tervezni és méretezni kell, figyelembe véve a hőigényt, a kéményteljesítményt és az égéslevegő szükségletet.

Az Umwelt Plusz tűzterekkel épített kályhák környezetterhelési adatai alulmaradnak a 2022-es évtől érvénybe lépő szigorú előírásoknak.

A túlméretezett kályha se jó! (kevés tüzelőanyag, alacsony tüztérhőmérséklet)

Begyújtás

A fa rakatot szellősen, rácsosan, egymásra merőlegesen fektetve, alulról fölfelé, figyelve a hasábméretekre, behelyezzük, majd felülről begyújtva indítjuk.

- kis láng előmelegíti a kéményt
- a füst nem hűl amíg átjut a rakaton
- a tűz fokozatosan terjed, nem sokkolja a kályha alsó harmadát, előmelegíti az égéslevegőt
- a fokozott tűz terjedés egyenletes levegőigényt is jelent.

Lezárni csak parázképződés után (nincs láng) szabad és kell!

Mivel ezek az építési megoldások kb. 20-30 %-kal növelik a bekerülési költséget, szükséges lenne pályázatok segítségével dotálni. Így tüzelőanyag megtakarítás és a károsanyag kibocsátás csökkenés érhető el.

Az alacsony jövedelmű csoportok számára kidolgoztunk két típuskályhát: kályhatervezéssel, anyagszükséglet számítással. Csak helyszínre kell adaptálni.

Mitől gazdaságos?

Kályhaméretezési Tanúsítvány

Magyarországi Cserépkályhások, Kandallóépítők és Gyártók Országos Ipartestülete
1183 Budapest, Üllői út 526. Adószám: 18253629-1-43, tel: +36(70)342-9926

Sorszám: MT 2017/00063

Kiállítás dátuma: 2017.12.03.

A Magyarországi Cserépkályhások, Kandallóépítők és Gyártók Országos Ipartestülete (MACSOI) tanúsítja, hogy az alábbiak szerint méretezett kályha megfelel az egyedi kivitelezésű tégl- és cserépkályhák méretezéséről szóló MSZ EN 15544 számú Magyar Szabvány előírásainak.

Azonosító adatok:

A Kivitelező adatai:

Az Építető adatai:

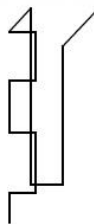
A kályha műszaki adatai:

Jellemző	Érték	Előírás
Névleges fűtési teljesítmény (kW)	2.2	-
Hőtárolási idő (h)	12	8 – 24
Belépő égési levegő hőmérséklet (°C)	20	-
Tengerszint feletti magasság (m)	113	-
Tüztér magassága (cm)	49	≥ 25, ≈ 48.3 (±5%)
Tüztér szélessége (cm)	29	-
Tüztér mélysége (cm)	29	-
Tüzelőanyag (fa) mennyisége (kg)	4.05 – 8.1	4.05 – 8.1
Biztonsági átégő keresztmetszete (cm ²)	8.1	8.1
Égési sebesség (kg/h)	6.32	-
Füstgáz tömegáram max. (kg/s)	0.0284	-
Füstgáz tömegáram min. (kg/s)	0.0142	-
Kilépő füstgáz hőmérséklet (°C)	228	-
Égéslevegő térfogatáram (m ³ /s)	0.0226	-
Füstjárat hossza (m)	3.93	≥ 3.70
Kályha hatásfoka (%)	79.3	≥ 78.0

Áramlástechnikai adatok:

Jellemző	Érték
Összes nyugalmi nyomás (Pa)	-10.74
Összes alaki ellenállás (Pa)	12.11
Összes súrlódási ellenállás (Pa)	1.33
Huzatszükséglet (Pa)	2.70

Füstjáratok vázlata:

A kályha hatásfoka eléri az előírt 78%-ot,
a szabványban meghatározott kibocsátási határértékeknek mindenben megfelel.

$$2,2 \text{ kW} \times 12 \text{ h} = 26,4 \text{ kWh}$$

$$8,1 \text{ kg fa} = 235 \text{ Ft}$$

„Induljunk a kályhától” - nemhiába a mondás

- örök bútordarab
- biztonságérzet a szolgáltatóktól való függetlenség miatt
- az ingatlanok értékét növeli (reklámok)
- „A nap kisöccse”

Ha Önöknek nincs, hát legyen, ha van osszák meg előnyeit barátaikkal.

Minden alkotó eleme természetes anyagokból, sok manuális munka hozzáadásával történik.

Köszönöm figyelmüket!